

ОБЕДИНЕНО УЧИЛИЩЕ "СВЕТИ ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ"
ГРАД ПЛИСКА, ОБЩИНА КАСПИЧАН
ул. "Отец Паисий" №2, тел. 05351/74-72;
e-mail mariana19721972@abv.bg

УТВЪРЖДАВАМ:
Мариана Петрова-Русева
Директор на ОБУ "Св. Паисий Хилендарски"
гр. Плиска

ПРОГРАМА
ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ
ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА
ДЕЦА И УЧЕНИЦИ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ

за учебната 2022/2023 година

Актуализацията е приета на заседание на Педагогическия съвет с протокол № 14 от 09.09.2022 г. и е утвърдена със Заповед на директора на училището.

СЪДЪРЖАНИЕ

- I. ВЪВЕДЕНИЕ**
- II. АНАЛИЗ НА УЧИЛИЩНАТА СРЕДА**
- III. ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ**
- IV. МИСИЯ И ВИЗИЯ НА УЧИЛИЩЕТО**
- V. ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ**
- VI. ОСНОВНИ ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА**
- VII. ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ**
- VIII. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ**
- IX. ЗАКЛЮЧЕНИЕ**

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящата програма е разработена във връзка с предоставянето на подкрепа за личностно развитие на учениците от Обединено училище "Свети Паисий Хилендарски" и има за цел предоставяне на равни възможности на учениците от уязвими групи и гарантиране на тяхното качествено образование и участие в училищния живот заедно с останалите ученици.

В ОБУ „Св. П. Хилендарски“ – град Плиска винаги са учили ученици от различни националности, различни вероизповедания, различни традиции. Учат и ученици със специални образователни потребности. Учениците и учителите в училището притежават култура на общуване, като оценяват по интелект, култура, доброта. Не са се случвали конфликти на етнически или религиозен признак.

Училищната програма включва реда и начините за оказване на обща и допълнителна подкрепа на всички деца и ученици, които имат необходимост от такива, съобразно неговите интереси, потребности и нужди.

Водещи стратегически документи при разработване на програмата:

- Закон за предучилищното и училищното образование
- Наредба за приобщаващото образование
- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства
- Рамкова програма за интегриране на ромите в българското общество (2010 – 2020 г.)
- Национална стратегия на Република България за интегриране на ромите (2012 – 2020 г.)
- Закон за защита от дискриминация
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието

Програмата включва редът и начините за оказване на обща и допълнителна подкрепа на всички деца и ученици, които имат необходимост от такива в ОБУ Св. П. Хилендарски“, съобразно неговите лични интереси, потребности и нужди.

ОБУ Св. П. Хилендарски“ е институция, която спазва препоръките на Съвета на Европа, отправени към всички организации да работят активно в областта на интегрирането на хората с увреждания и уязвими групи.

Настоящият документ е изготвен от работна група на ОБУ Св. П. Хилендарски“.

Документът има за цел да подпомогне дейността на учителите за предоставяне на равни възможности и приобщаване на учениците от уязвими групи.

II. АНАЛИЗ НА УЧИЛИЩНАТА СРЕДА

През последните години в училищата се обучават ученици от различни националности, различни вероизповедания, различни традиции и културни норми, както и ученици със специални образователни потребности. Това налага изграждането на един нов комплекс от умения за общуване и познания за другите, за възможните точки на различие и начините за тяхното преодоляване, за толерантност към другите и понякога към самите себе си.

В ОБУ "Свети Паисий Хилендарски“ се предприемат политики в областта на:

- интеркултурното образование
- умението за общуване с представители на различни култури,
- съзнателно изграждане на толерантност; особено важно се оказва обучението на учителите, които са решаващ фактор при възпитанието на подрастващото поколение. Ключовата роля на образованието за изграждането на една по-висока култура на толерантност и приобщаване: ранното образование, достъпно за всички независимо от социално-икономическия им статус и интелектуалните им умения и възможности

III. ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ

Всяко дете има право на достъп до образование независимо от етническия му произход, наличието на увреждане или икономическото положение на семейството му и това право е залегнало в Конвенцията на ООН за правата на детето.

Базират се на основните принципи на включващото образование:

- Зачитане правото на всеки ученик и гарантиран достъп до качествено образование.
- Подкрепа за личностно развитие на учениците в зависимост от техните индивидуални потребности.
- Прилагане на диференцирани педагогически подходи, ориентирани към интересите и стимулиращи мотивацията на ученика, съобразени с възрастовите и социалните промени в живота му и адаптирани към способността му да прилага усвоените компетентности на практика.
- Приемане и зачитане на уникалността на всеки ученик, така че той да развие максимално своя потенциал.
- Недопускане на дискриминация при провеждане на училищното образование.
- Системен и цялостен подход на организация и сътрудничество на образователните институции в областта на приобщаващото образование.
- Намаляване на влиянието на социалните неравенства върху ученето и участието на учениците в дейността на училището.
- Нетърпимост към дискриминационно поведение и нагласи.
- Гъвкавост и динамичност съобразно потребностите на учениците в зависимост от спецификата на обществения живот.

IV. МИСИЯ И ВИЗИЯ НА УЧИЛИЩЕТО

Отчитайки новите реалности и възможностите за развитие пред училището, ръководството и педагогическият екип на ОБУ „Св. П. Хилендарски“, гр. Плиска определят като своя мисия създаване на възможно най-добрите условия за развитие на личността на всеки един ученик, така че да се постигне пълноценна трудова и социална интеграция в обществото. Осигуряване на качествена образователна подготовка на ученици, гарантираща продължаване на образованието им и в следващият етап.

Мисия на Образователната институция:

- Да подкрепя и вярва в потенциалните възможности и развитието на всеки ученик.
- Да създава благоприятна, позитивна и разнообразна среда за неговото развитие.
- Да мотивира учителите да реализират в най-висока степен уменията си.
- Да стимулира и убеждава учениците, родителите и обществеността, че образователната институция е значима и необходима среда за пълноценното развитие на ученика.
- Да положи основите у обучаемите за учене през целия живот.

Децата са нашата радост и богатство. Затова ние ще ги пазим така, както се пази безценно съкровище, и ще ги учим на знания – нашия прозорец към света.

Визията на ОБУ „Св. П. Хилендарски“ гр. Плиска преминава през неговото минало и настояще, опира се на наследената отлична репутация в общността и на работещите доказали се през годините традиции. Училището се е утвърдило като водещо учебно заведение с дългогодишна история и най-вече с постиженията в образователното дело. Сега пред него стои предизвикателството да продължи да поддържа нивото и визията си на ключов, притегателен образователен център, в който основна образователна ценност е била и ще бъде високото качество на овладените знания и умения. Ето защо ОБУ „Св. Паисий Хилендарски“ продължава да изтъква като своя Визия: ОБУ „Св. Паисий Хилендарски“, гр. Плиска – училище с традиции – училище с бъдеще“ с Мото: „Знанието е нашата сила, успехът – нашата цел!“

Цялостната училищна политика и мисия на ОБУ „Св. Паисий Хилендарски“ се основава на:

- Достъпност за всички, независимо от различията;
- Обхващане на всяко дете в училищна възраст в образователната система изграждане на съответната подкрепяща среда за него;
- Предотвратяване преждевременното напускане на учениците от уязвими групи, като се търсят и развиват техните творчески заложби и способности;
- Предоставяне равни възможности за приобщаването им към училищната среда, потенциал за оптимално развитие, анализиране на силните страни на учениците, недопускане дискриминация;
- Разнообразни дейности, насочени към удовлетворяване на желанията и потребностите на учениците – клубове по интереси, достъпно библиотечно-информационно обслужване, работа по проекти;
- Квалифицирани и мотивирани учители, работещи като екип от отговорни и развиващи се личности, проявяващи толерантност, загриженост и зачитане на човешкото достойнство;
- Работа с изяви в различни области деца /спорт, изобразително-изкуство, танцови и певчески изяви и др./;
- Работа с деца с хронични заболявания и поведенчески проблеми;
- Работа с деца с различна етническа принадлежност;
- Създаване на уютна и функционална образователна среда.

V. ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

Подкрепата за личностно развитие се осъществява във връзка с разработените областни и общински стратегии за подкрепа на личностното развитие в училище, както и въз основа на анализ на необходимостта от обща и допълнителна подкрепа.

Обща подкрепа

За организиране на подкрепата за личностно развитие в ОБУ „Св. Паисий Хилендарски“ със заповед на директора за координатор е определен заместник-директора, който изпълнява функциите си съобразно Наредбата за приобщаващото образование.

Общата подкрепа е насочена към развитие на потенциала на всеки ученик и е съобразена с индивидуалните му потребности. Тя включва различна екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти, осигуряване или насочване към занимания по интереси. Заниманията по интереси могат да се организират от Обединено училище „Св. П. Хилендарски“ гр. Плиска или от други центрове за личностно развитие. Кариерното ориентиране, провеждано от консултант от кариерен център, също е част от общата подкрепа на учениците.

В Обединено училище „Св. Паисий Хилендарски“ функционира училищна библиотека, ръководена от библиотекар, която чрез осъществяване на различни дейности представлява част от общата подкрепа на децата и учениците.

Описаните в ПДУ морални и материални награди също са част от предоставяната от Обединено училище „Св. Паисий Хилендарски“ обща подкрепа.

Общата подкрепа включва и други дейности, подробно описани в Наредбата за приобщаващото образование.

За всички предприети дейности с учениците се изисква информирано съгласие на родителите.

Допълнителна подкрепа

Допълнителната подкрепа се осъществява въз основа на направена оценка на индивидуалните способности на определено дете или ученик от Обединено училище „Св. Паисий Хилендарски“. Оценката на способностите се извършва от специално назначен екип от специалисти съобразно необходимостта на детето и след това се потвърждава от регионалния център за подкрепа на приобщаващото образование.

Учениците, за които може да се поиска оценка на способностите, са от следните уязвими групи:

- деца със специални образователни потребности – в началото на учебната година;
- деца с хронични заболявания;
- деца в риск;

Допълнителната подкрепа включва:

- работа с дете или ученик по конкретен случай;
- психо-социална рехабилитация;
- рехабилитация на слуха;
- рехабилитация на комуникативни нарушения;
- ресурсно подпомагане.

Допълнителната подкрепа се реализира чрез план за действие за всяко конкретно дете. Родителите задължително се включват в плана за действие като активни участници

в дейностите. Ако регионалният център препоръча допълнителна подкрепа, но родителите отказат, Обединено училище „Св. П. Хилендарски“ уведомява отдел „Закрила на детето“ към ДСП по местоживее на детето с цел социалните служби да окажат съдействие и ако се налага, помощ на родителите за осъзнаване на нуждите на детето.

При наличие на трима и повече ученици в паралелка, нуждаещи се от допълнителна подкрепа, се осигурява помощник-учител за подпомагане работата на учителите. Задълженията на помощник-учителите са разписани в Наредбата за приобщаващо образование. При необходимост се изработва индивидуална учебна програма по съответните учебни предмети с цел по-лесното възприемане от ученика, а също така се изготвя и индивидуален учебен план или учебен план за обучение в комбинирана форма на обучение. За ученици с изявени дарби също се изработва индивидуален учебен план.

VI. ОСНОВНИ ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Главна цел:

Осигуряване на подкрепа за равен достъп до качествено образование и за развитие на потенциала на всяко дете и ученик с цел неговата личностна, професионална и гражданска реализация в обществото.

Подцели:

- Пълноценна социализация в училищната общност на деца и ученици с изявени дарби, с хронични заболявания, деца в риск и деца със специални образователни потребности;
- Утвърждаване на интеркултурно и подкрепящо образование като неотменна част от процеса на модернизация на българската образователна система;
- Създаване на положителни нагласи към учебния процес и осигуряване на подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията на учениците и участието им в общността на училището.

VII. ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

Дейности	Срок	Отговорник	Забележка
Идентифициране на ученици, които имат необходимост от обща подкрепа	Постоянен	Класните ръководители	
Насърчаване, включване и приобщаване на децата и учениците от уязвимите групи в образователния процес;	Постоянен	Учители	
Определяне на координатор, който да координира процеса на осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на учениците.	От м. 10.	Директор	

Проучване чрез анкети и др. методи на желанията за участие на учениците в извънкласни дейности.	м. октомври 2022	Кл. ръководители, учители	
Награждаване на ученици	Текущ	Директор	При и по определен повод за поощрение
Дейности на училищната библиотека, свързани с четивна грамотност	22.10.2022 г.- 26.11.2022 г. 01.04.2023г.	Библиотекар	
Представяне на дейности по интереси в училището	м.10.	Кл. ръководители, учители	
Идентифициране на ученици със СОП	Целогодишно	Класни ръководители, учители, логопед, ресурсен учител	
Оценка на потребностите на ученици със СОП	Целогодишно	Ресурсни учител и екип	Не по-късно от 3 месеца след идентифициране на нуждата
Логопедична терапия, рехабилитация и консултации	Целогодишно	Логопед	
Психологическа подкрепа, психо-социална рехабилитация и консултации	Целогодишно	Психолог	
Превантивни мерки за недопускане отпадане от училище	Постоянен	Директор	
Организиране и провеждане на училище за родители	По план за работа с родители	Кл. ръководители Зам.-директор	При желание от родителите
Стимулиране участието на деца с изяви дарби в състезания и олимпиади	Постоянен	Учители	
Стимулиране участието на деца и ученици от различни етнически групи в състезания и олимпиади	Целогодишно	Учители	
Установяване на ефективен диалог „училище - външни институции“ – работа с МБППМН, Агенция за закрила на детето, Отдел „Социално подпомагане“	Целогодишно, по график	УКБППМН, Директор	
Изнасяне на здравни беседи и лекции на тема „Здравно образование и възпитание на подрастващите“ и др.;	Целогодишно, по график	Медицински специалист	

VIII. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- Участие на всички заинтересовани страни в процеса на образователната интеграция. Успешно интегрирани деца в мултикултурна образователна среда.

- Придобити знания, умения и компетентности за работа в мултикултурна образователна среда в подготовката на педагогическите специалисти.
- Осъществена квалификация на педагогически специалисти за работа в мултикултурна образователна среда.

IX. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Приобщаващото образование е процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете и на разнообразието от потребности на всички деца, чрез активиране и включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето и научаването, и към създаване на възможности за развитие и участие на децата във всички аспекти на живота на общността.

Важно значение за изпълнението на програмата е сътрудничеството между всички участници в образователния процес (семейство, училище, институции, НПО), всички те трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели.